

ብዙ ሃብት ፡ ያመጣል ብዙ ጠላት ።
 ብዙ መሳም ፡ ልብ አይነካም ።
 ብዙ ሰው ሊበላ ፡ አንድ ሰው ይጠላ ።
 ብዙ ስንቅ የሚሸከም ሳይበላ ይወድቃል ።
 ብዙ ቢተቹ ፡ ይሰለቹ ።
 ብዙ ቢያወጉ ፡ ይዘነጉ ።
 ብዙ ያልት ፡ ያፈርሳል ንብረት ።
 ብዙ እውር አየሁ ፡ እንዳንቺስ ፈረስ የለም ።
 ብዙ ከብት ለማርባት ፡ አልቅትን ጠብቆ ውሃ ማጠጣት ።
 ብዙዎች ለብዙ ሲያውቁ ፡ የራሳቸውን አይጠነቀቁ ።
 ብጤ ከብጤው ።
 ብጥለው ገለበጠኝ ።
 ያልትና ቅዘን ቤት ያጠፋል ።
 ያልተኛ ሰው አንቱ ሳይባል ያረጃል ።

- ተ -

ተሁለት ዛፍ የወደቀ ።
 ተሁሉም ያው ወንድም ፡ ቢከፋም ቢበጅም ።
 ተለማማጭ ፡ አልማጭ ።
 ተለማበት የተጋባበት ።
 ተለጣጭ ፡ የጎረቤቷን ድልህ ሟጣጭ ።
 ተላም የዋለ በሬ ፡ ተሴት የዋለ ገበሬ ።

ተሌባ ሌባ ቢሰርቀው ፡ ምን ይደንቀው ።
 ተልባ መስሎሽ ሰናፍጭ ትቀምሽ ።
 ተልባ በጥባጭ ሳለች ፡ ኃመን ቀንጣሽን ምች መታት ።
 ተልባ ቢንጫጫ ፡ በአንድ ሙቀጫ ።
 ተመልከት አላማህን ፡ ተከተል አለቃህን ።
 ተመልከኛ ዳኛ ፡ መልካም ፈራጅ ።
 ተመመራመር ፡ ይገኛል ነገር ።
 ተመረቅሁ ብለህ ተተረገመ ጋር አትዋል ።
 ተመሮጥ ፡ ማንጋጠጥ ።
 ተመንግስት አመልጣለሁ ፡ ከሞት እድናለሁ ማለት ዘበት ።
 ተመክሮ ልብ ፡ ተሸምቶ ድልብ አይሆንም ።
 ተመዋረድ ፡ ጌታን መውደድ ።
 ተማሪ ፡ ውሻ ቀባሪ ።
 ተማሪና ዶሮ በሞቱ ክብሩ ነው ፡ በቁመናው እራቱ ጥሬ ነው ።
 ተማክሮ የፈሱት ፈስ አይገማም ።
 ተምሮ የማይፅፍ ፡ አክፍሎ የማይገድፍ ።
 ተምሮ ያላስተማረ ፡ ዘርቶ ያላጠረ ።
 ተሞተች ሚስቱ ፡ ምን አለኝ ካማቱ ።
 ተሟጋች እኔ እረታ ይመስለኛል ፡ ሰውም ይመለከተኛል ።
 ተራስ በላይ ነፋስ ።
 ተራጋሚ ፡ ራሱን ደርጋሚ ።
 ተርጅናና ተሞት ፡ ቢሸኹ አያመልጡ ።

ተሰብሮ ቢጠገን ፣ እንደነበረ አይሆን ።
 ተሰው አለሁ ብዬ ፣ ተጅብ ተዳብዬ ።
 ተሰግዳዳ ቦታ ፣ ታዳጊ ጌታ ።
 ተሴትን ትብሱ ፣ ትመለሱ ።
 ተሰስታም አንድ ያንቀው ፣ አንድ ይወድቀው ።
 ተስፋ መስጠት ፣ እዳ መግባት ።
 ተሸፋፍኖ ቢተኙ ፣ ገልጦ የሚወጋ ጌታ አለ ።
 ተሹሞ ከመታለል ፣ ጥሎ መኮብለል ።
 ተቀመጥ በወንበሬ ፣ ተናገር በከንፈሬ ።
 ተቀማጭ ፣ አፉ ምላጭ ።
 ተቀማጭ የሌለው ተሟጋች ፣ ስልቻ የሌለው ቧጋች ።
 ተቀምጦ ከመላክ ተነስቶ መስራት ።
 ተቀምጦ የሰቀሉት ቆሞ ለማውረድ ያስቸግራል ።
 ተቀባሪ ወዲያ ማን ያርዳ ።
 ተቁመቱ ማጠር ፣ የልቡ መጠጠር ።
 ተቁም ዶሮ ፣ ከሸክላ ማሰሮ ።
 ተቂል አትጫወት ፣ አይንህን ያወጣል በእንጨት ።
 ተቅበላ ጥጋብ ፣ የስቅለት ጦም ማደር ይሻላል
 ተቆብ ላይ ሚዶ ።
 ተበድሮ ቅቤ ፣ ታርዞ ጎፈሬ ።
 ተባለቀትር ፣ አትቀታተር ።
 ተተላለ የማይበርድ ፣ ተታዘለ የማይወርድ ።

ተተናገረ አያባራ አፋቸው ፡ ከያዘ አይለቅ ምንቸታቸው ።
 ተተናገረ አያባራ አፋቸው ፡ ከያዘ አይለቅ እጃቸው ።
 ተተያዙ ፡ ብዙ ነው መዘዙ ።
 ተተያዙ ወዲያ ቄስ ጥሩልኝ ማለት ፡ ላያደላድሱ በሺ ብር ጭነት ።
 ተታመሙ መክሳት ፡ ካጡ መገጣት ።
 ተናት ቀን ይሻላል ።
 ተናካሽ ውሻ ፡ የጅብ መቋደሻ ።
 ተናዞ ይሞቷል ፡ እምኖ ይሟገቷል ።
 ተናግሮ አናገረኝ ይወደኝ ይመስል ፡ ሄዶ ተናገረ የላኩት ይመስል ።
 ተናግሮ ከማሰብ ፡ ተከንፈር መሰብሰብ ።
 ተናግሮ ያጣ ሰው ፡ ሶስት ጊዜ ሞቱ ነው ።
 ተንከትከተሽ ስትስቂ የጥርስሽ ወገብ እንዳይቀጭ ።
 ተንኮለኛ መበለት ፡ በጦም ዶሮ በፋሲካ እልበት ።
 ተንኮለኛ ፡ ተሰባብሮ ተኛ ።
 ተንኮለኛ ገደል ፡ ዝንጀሮ ይጥላል ፤ በሬ ያሳልፋል ።
 ተንጋሎ ቢተፋ ፡ ተመልሶ ባፋ ።
 ተኛ ወዲያ ጎራሽ ፡ እህል አበላሽ ።
 ተከበሩ ፡ ሰው አይፈሩ ።
 ተከብሮ ፡ ያደርጋል ደንቆሮ ።
 ተከብት እንስት ፡ ተሃብት ርስት ።
 ተክፈት ያለው ጉሮሮ ጦም አያድርም ።
 ተኩላ እንደ አንበሳ እራህ ብላ ተተረተረኝ ።

ተኩላ ፡ ፍየል በላ ።

ተክፋ ተወልጄ ሰፈጭ አደርኩ ።

ተክፋ ጎረቤት ፡ አይሰሩም ደህና ቤት ።

ተኮሰ ጣለ ፡ ወጋ ነቀለ ።

ተወደዱ ወዲያ ገደሉ ሚዳ ።

ተወገብ በላይ ታቦት ፡ ከወገብ በታች ጣኦት ።

ተወገብ በላይ ጥጋብ ፡ ተወገብ በታች ራብ ።

ተወጭት አፍ ፡ የወንጭት አፋፍ ።

ተዋቅሶ ወዳጅነት ፡ የቂም ጠባሳ ባንገት ።

ተዋጊ በሬ ተጭድ ይጣላል ።

ተዋጊ በሬህን ፡ ተናካሽ ውሻህን ያዝ ።

ተው አትርሳ ፡ ተሰርቶልሃል የሳት ገሳ ።

ተው ፈረሴን ለጉም ፡ አይዘነጉም ለሴትና ለጉም ።

ተዝካር ያየ ተማሪ ፡ ሸቀጥ ያየ አጣሪ አይን የለውም ።

ተይዛ ትዘፍን ጠጣ ።

ተይዞ ከመለማመጥ ፡ አርፎ መቀመጥ ።

ተደርቦ መጣላት ፡ ስራ ማጣት ።

ተደብቃ ትፀንሳለች ፡ ሰው ሰብስባ ትወልዳለች ።

ተድረው ቢመለሱ ፡ የውሃ መንገድ ረሱ ።

ተጀመሩ መጨረስ ፡ ካረገዱ ማልቀስ ።

ተጀ ፡ በጉንጨ ።

ተገዳዩ ሚቼ ይጣደፋል ።

ተጋበዙና ብሉ ፤ ሃይ በሉ ፣ ከልክሉ ።
 ተጋፈ ውሃ ሽቅብ ይሄዳል ።
 ተግደርዳሪ ፣ በለጠብ ሽሮ ተበዳሪ ።
 ተግደርዳሪ ፣ ጦም አዳሪ ።
 ተጎሽ እበት ፣ ተንጨት ሽበት ።
 ተጎንብሶ የሚበላን ፣ ተኝተህ ቀላውጠው ።
 ተጠማኝ ቢሰነብት ፣ ባለርስት ይሆናል ።
 ተጥዶ የማይፈላ ፣ ተሹሞ የማይበላ ።
 ተጦረኛ ስንቅ አይደባልቁ ።
 ተጠጣ የዋለ ጉሬዛ ፣ እህል ፈጅቶ ገባ ።
 ተጨንቆ ኩራት ፣ ተንጠራርቶ ራት ።
 ተጫውቶ መማረር ፣ አለ ጉዳይ መብረር ።
 ተፈጣሪ ፣ ሙርጥ ጫሪ ።
 ተፈጣሪ ፣ ይበልጣል ቂጥ ጫሪ ።
 ተፈጥሮ ሞት ፣ ተሾሞ ሽረት ።
 ተፈጥሮን ተመክሮ አይመልሰውም ።
 ታለቀ መቆጠብ ፣ ተሞተ መንጠብጠብ ።
 ታላረፉ ፣ መከራ ነው ትርፉ ።
 ታላውቀ ዘዴ ፣ በለው በጎራዴ ።
 ታልተናገሩ ፣ አይክፈት በሩ ።
 ታሞ የተነሳ ፣ እግዚርን ረሳ ።
 ታረጁ ወዲያ ጎፈሬ ፣ አዝመራ የሳተው ገበሬ ።

ታርቄ ተመርቄ ፡ ታጥቤ ተለቃልቄ ።

ታርቆ ሙግት ፡ በልቶ ሰበት ።

ታላጭ ማራኪ ይሻላል ።

ታቀበት በረዶ ፡ ተቁልቁለት ዘንዶ ።

ታባ ቁፍር እሸት ተበልቶለት ።

ታባቱ የተረፈ ፡ ተጠለፈ ።

ታቦተ ክፉ አፀደ መልካም ።

ታቦት በራሱ ፡ ቃጭል በጥርሱ ።

ታክረሩት ይበጠሳል ።

ታየው ትመለከተው ፡ ትታነቀው ትሞተው ።

ታዳጊ ያለው በግ ላቱን በውጭ ያሳድራል ።

ታጉል ጉልበት ፡ እዩልኝ ስሙልኝ ማለት ።

ታጉል ጥንቆላ ፡ የጨዋ ልጅ መላ ።

ታጥቦ ጭቃ ።

ትለብሰው የላት ፡ ትከናኑበው አማራት ።

ትላንት ልጄን ፡ ዛሬ እናቴን ፡ ምን ይበጃል ዘንድር ፡ አለ አውራ ዶር ።

ትልቅ ብልሃት ፡ ለንጉስ መገዛት ።

ትልቅ ጥቃት ፡ ለምኖ ማጣት ።

ትልና መጋዝ ፡ በሽተኛና ጓዝ ።

ትምህርት በልጅነት ፡ አበባ በጥቅምት ።

ትምህርት ፡ የማያልቅ ምርት ።

ትሻልን ትቼ ትብስን አገባሁ ።

ትተውት የማይሄዱትን ባልንጀራ አይቀድሙትም ።
 ትናንሽ ልጆች ፣ ትናንሽ ሀብቶች ።
 ትንሳኤ ትንሳኤ ቢሉኝ ፣ ፀሎተ ሃሙስ መስሎኝ ።
 ትንሽ ሰው ፣ ትንሽ ነው ።
 ትንሽ ቆሎ ይዞ ካሻፎ ተጠጋ ።
 ትንሽ ፣ አበላሽ ።
 ትንሽ ጎልማሳ ፣ ትቢያ ታነሳ ።
 ትንኝም ለሆዱ ፣ ዝሆንም ለሆዱ ፣ ወደ ወንዝ ወረዱ ።
 ትኩስ ሬሳ ፣ ደረቁን አስነሳ ።
 ትፀድቅ ? ትኮነን ? ቢለው ፣ ቆይ መክሬ አስታውቀሃለሁ አለ ።
 ትፈጭ የነበረች ማንንለል አቃታት ።
 ቶሎ ቶሎ ቢቆጡ ፣ አብረው አይቀመጡ ።
 ተፋ ፣ በማን ምድር ትለፋ ።

- ቸ -

ቸር ተመኝ ፣ ቸር እንድታገኝ ።
 ቸርን ቢያጠቁት ቢስ ይሆናል ።
 ቸኩለው ያፈሱታል ፣ ተቀምጠው ይለቅሙታል ።
 ቸኩሎ ከተጠቀመ ፣ ዝግ ብሎ የተጎዳ ይሻላል ።
 ቸቻታ የለመደ ፣ ሰው አባይ ዳር ቅበሩኝ ይላል ።
 ቸኩል ሰው ጠንቋይ ይጠይቃል ።
 ቸኩል ቅቤ ያንቀዋል ።

ችኩል አደንጓሬ ሳይበሉት ሆድ ያማል ።

ችኩል አፍ ሞትን ይጠራል ።

ችኩል እግር ከዘንዶ ጉድጓድ ይገባል ።

ችኮ የጦም ስጋ ።

ችግር ለወዳጅ ሲያዋዩት ይቀላል ።

ችግር ነው ጌትነት ።

- 7 -

ነበርንበት ፣ አትኩሩበት ።

ነቢይ ቢኖር ፣ በከበረ ነበር ።

ነቢይ ባገሩ አይከበርም ።

ነብር ቢያንቀላፋ ፣ ዝንጀሮ ኅበኘው ።

ነብር ባየለበት ዘመን ፣ ድመት ይኮርታል ።

ነብር አየኝ በል ።

ነብር አይኑን ታመመ ፣ ፍየል መሪ ሆነ ።

ነብር የሞተለት ፍየል ልጅዋን ትድራለች ።

ነዋሪ ለዘላለም ፣ አለ አምላክ የለም ።

ነውር ለባለቤቱ እንግዳ ነው ።

ነገረኛ ሰው ከቤቱ አይሞትም ።

ነገረኛ ናቸው ፣ አርቃችሁ ቅበሯቸው ።

ነገረኛ ዝንጀሮ ውሻ ታረባለች ።

ነገሩ ነገር ነው ፣ ውስጡ ጥቅንጥቅ ነው ።

ነገር ሲበዛ ፣ ይሆናል ዋዛ ።

ነገር ሲያመልጥ ራስ ሲመለጥ አይታወቅም ።

ነገር ሲጀምር ፣ እህል ሲከመር ።

ነገር ሳያውቁ ሙግት ፣ ሳይጎለብቱ ትእቢት ።

ነገር ስንት ነው ? ሁለት ፣ ምን ያበዛዋል ? ውሸት ።

ነገር በሆዴ ፣ መንገድ በአመዴ ።

ነገር በሆዴ እየተመኘሁ ፣ ቢከፍቱት ተልባ ሆኖ ተገኘሁ ።

ነገር በለዛው ፣ ጥሬ በለዛዛው ።

ነገር በልክ ፣ ሙያ በልብ ።

ነገር በመልክኛ ፣ ጠላ በመክደኛ ።

ነገር በምሳሌ ፣ ጠጅ በብርሌ ።

ነገር በቀጠሮ ፣ ዘፈን በከበሮ ።

ነገር በትኩሱ ፣ ጫዋታ በወዙ ።

ነገር በነገር ይጠቀሳል ፣ እሾህ በእሾህ ይነቀሳል ።

ነገር በእርቅ ፣ መንገድ በደረቅ ።

ነገር በዋስ ፣ እህል በነፋስ ።

ነገር በዋና ፣ ዘፈን በገና ።

ነገር በዳኛ ፣ ሚዶ በእረኛ ።

ነገር ቢሳሳት ከጥንቱ ፣ ሰይፍ ቢመዘገ ካፎቱ ።

ነገር ቢበዛ ባህያ አይጫንም ።

ነገር ባዋቂ ፣ ብረት በጠራቂ ።

ነገር አለኝ ከማለት ፣ ስራ አለኝ ማለት ።

- ነገር አለጻኛ ፣ ነጹ አለመጫኛ ።
- ነገር እንዳገቡት ፣ ሙክት እንዳሰቡት ።
- ነገር እንዳቶ ፣ ዛፍ እንደ ቅርንጫፍ ።
- ነገር ከመጀመሪያው ፣ ወሃ ከመሻገሪያው ።
- ነገር ከሰነብት ፣ ቅራራ ከሆመጠጠ ።
- ነገር ከሰሩ ፣ ውሃ ከጥሩ ።
- ነገር ከአብድ ይገኛል ።
- ነገር ከዋስ ፣ ምላስ ከጥርስ እያልፍም ።
- ነገር ከውሉ ፣ ጋሻ ከንግቡ ።
- ነገር ከግቡ ፣ ጋሻ ከንግቡ ።
- ነገር ካንሹ ፣ ስጋ ከጠባሹ ።
- ነገር ወዳድ ሰው ከመንገድ ዳር ቅበሩኝ ይላል ።
- ነገር ወዳጅ ከቤቱ አይሞትም ።
- ነገር ወዴት ትሄዳለህ ፣ ጎንደር ፤ መጨረሻህ ፣ ታግር ።
- ነገር የሚከረው ፣ ጎንጎኙን ሲያገኝ ነው ።
- ነገር የፈራ ይቃጠራል ፣ አውሬ የፈራ ያጥራል ።
- ነገር ፈጣሪውን ፣ እሾህ አጣሪውን ።
- ነገርህና ነገሪ ልክ ነው ፤ ሰው መስማቱ ትርፍ ነው ።
- ነገርህን በጠጂ ፣ ርስትህን በልጂ ።
- ነገርም ይበረክታል ፤ ባለጋራም ይታክታል ።
- ነገርና መጫኛ ፣ እንዳሳጠሩት ወይም እንዳስረዘሙት ነው ።
- ነገርን በእርቅ ፣ ወይፈንን በድርቅ ።

ነገርን አዳምጦ ፡ እህልን አላምጦ ።
 ነጋሪ የሌለው ይታማ አይመስለው ።
 ነጋዴ ወረቱን ፡ ዘላን ከብቱን ፡ ገበሬ ምርቱን ።
 ነጋዴን ተዘማች ምን አቀላቀለው ።
 ነጭ ድሃ ፡ ነጭ ማር ይከፍላል ።
 ነፋስ በተነሳበት ጊዜ እሳት አይጭሩም ።
 ነፍስ በፈጣሪዋ ፡ ሴት ባሳዳሪዋ ።
 ኑ ባይ ከባሪ ፡ እንቢ ባይ ቀላይ ።
 ኑሮ በዘዴ ፡ አቶ ዘወልዴ ።
 ኑሮ በደጋ ፡ መተኛት ባልጋ ።
 ኑሮ ቢያምርህ ችላ ፡ ጥጋብ ቢያምርህ ባቄላ ።
 ኑሮ ከማናደድ ፡ ሄዶ መመስገን ።
 ኑሮ ካሉት መቃብር ይሞቃል ።
 ና ብላ ሳይሉት ፡ ከወጡ አውጡልኝ ።
 ና ያሉት እንግዳ ፡ እራቱ ፍሪዳ ።
 ናዳ መጣልህ ቢሉት ፡ ተከናንቤአለሁ አለ ።
 ንቡን አባሮ ማሩን ።
 ንብ ላጥር ሳያረዳ አይሄድም ።
 ንብ ቢሄድ ካጥር ፡ ሰው ቢሄድ ካገር ።
 ንብ ባውራው ፡ ገበሬ ባዝመራው ።
 ንብን አይተሀ ተገዛ ብሏል እግዚር ።
 ንካ ያለው አይቀርም ።

ንዳግ ቢአጭዱት ከምር አይሞላም ።
 ንገስ ቢሉት ሳልዋጋ አልነገስ አለ ።
 ንጉስ በመንግሥቱ ፣ እግዚር በመለኩቱ ፣ ጎልግሳ በሚሰቱ ።
 ንጉስ በግንቡ ይታማል ።
 ንጉስ ቢቆጣ ፣ ቀስ ብለህ ውጣ ።
 ንጉስ ቢያርፍ ፣ ሁሉ ይተርፍ ።
 ንጉስ አንጋሹን ፣ ቤተ ክርስቲያን ቀዳሹን ።
 ንጉስ አይከሰስ ፣ ሰማይ አይታረስ ።
 ንጉስ ከተነፈሰ ፣ አይን ከፈሰሰ ።
 ንጉስ የቆረጠው እጅ ካለ ይቆጠራል ።
 ንጋትን ዶሮ ያውቃል ፣ ወፍ ያረጋግጣል ።
 ንፋግ ለግሶ ቢሰጥ ፣ እጁ ይንቀጠቀጥ ።
 ኖር ካንገት ፣ ወገብ ስራ አለበት ።
 ኖሮ ኖሮ ከሞት ፣ ዞሮ ዞሮ ከቤት ።

- አ -

አሁን ለደርቅ ውሃ ፣ አደረገኝ ደሃ ።
 አሁን የሚያልፍ ውሃ ፣ አደረገኝ ደሃ ።
 አሀያ ለማኝን አሀያ ለማኝ ቀደመው ።
 አሀያ ለሰርዶ ፣ ባላገር ለመርዶ ።
 አሀያ ለአሀያ ቢራገጥ ጥርስ አይሳበር ።
 አሀያ ሰባ ፣ ምን ረባ ።

አህያ ሰባ ፣ አልታረደም ምን ረባ ።
 አህያ ሲጠግብ አምቦ ፣ ልጅ ሲጠግብ ሸንጎ ።
 አህያ ሲጭኑ ሶስት ሆኖ ፣ መንገድ ሲሄዱ ሁለት ሆኖ ።
 አህያ ቀንድ ቢያወጣ ፣ ቁራ እንዴት በነጣ ።
 አህያ በሞተች ባመቷ ኩርኩር ።
 አህያ ቢሞት ጉዞ አይቀሩም ፣ ገዥ ቢጠፋ ተገዥ አይጠፋም ።
 አህያውን ቢፈሩ መደላደሉን ሰበሩ ።
 አህያ ተማሎ ጅብን አወረደ ።
 አህያ እንኳን በወለደች ታርፋለች ።
 አህያ እጅብ ለቅሶ ሄደች ።
 አህያ ወደ ሜዳ ፣ ጅብ ወደ ጓዳ ።
 አህያ የሌለው በቅሎ ያንኳስሳል ።
 አህያ የተጫነችውን አትበላም ።
 አህያም እንዳባቱ ይፈርጥጥ ፣ ጅብም እንዳባቱ ይዘርጥጥ ።
 አህያና ጓያ ፣ ባምሳያ ።
 አህያን በመንገድ ፣ ካህንን በመርገድ ።
 አህያን ባመድ ፣ ካህንን በማእድ ።
 አህያውን ቢፈሩ ዳውላውን መቱ ።
 አህያውን አመሰግን ብሎ ፈረሱን አዋረደ ።
 አለማረፈ ፣ አንተን ማንከርፈፈ ።
 አለማረፍ የተርብ ቤት መቆስቆስ ።
 አለማወቅ ፣ በላሁ ተጫንቄ ።

አለማወቂ፡ ከዘመድ መራቂ።
 አለም ሃላፊ፡ መልክ ረጋፊ።
 አለም ተልባ ነው ይሸትብሃል።
 አለም አታላይ፡ እንደ በቅሎ ኮብላይ።
 አለሰራ አይበላ እንጀራ፡ አለባል ቆጥ አይሰራ።
 አለቃ፡ ለራሱ አይበቃ።
 አለቃ ቢለቅ ለሻለቃ፡ ምንዝር ቢለቅ ላለቃ።
 አለቃ የሌለው ህዝብ፡ አውራ የሌለው ንብ።
 አለቃ የሰጠው፡ አጣሪ የሸጠው።
 አለቃ ያውቃል፡ ድሃ ይጠይቃል።
 አለ በል ቀለቤን፡ ሞተ በል ከፈኔን።
 አለባለቤቱ፡ አይነድም እሳቱ።
 አለባል ሴት ወይዘሮ፡ አለማንገቻ ከበሮ።
 አለባብሰው ቢያርሱ፡ ባረም ይመለሱ።
 አለብልሃት ገደል መግባት፡ አለ ጉልበት ውሃ መግባት።
 አለአሽከር በቅሎ፡ አለወንድማማች አምባገር።
 አለኩያ ጋብቻ፡ ቆይ ብቻ።
 አለንጋ እስቲዝዙ፡ በክርን ይተክዙ።
 አለንጋ እስኪመጣ፡ በክርን ያዝግሙብኝ።
 አለኝ ብሎ ከማፈር፡ የለኝም ብሎ መድፈር።
 አለኝ እንጂ ነበረኝ አይጠቅምም።
 አለ አቡን ቄስ፡ አለዘውድ ንጉስ።

አለ ለህል አቁማዳውን ይሞላሉ ፣ አለ ዘር ይቀራሉ ።
 አለ ወንድም ጋሻ ፣ አለ ድግር እርሻ ።
 አለዋንጫ አይሰማት ፣ አለቀንጠፋ አይሰባት ።
 አለዋዛው ዋዛ ፣ ቅቤም አያወዛ ።
 አለዋዛው ዋዛ ማቁን ትቀጃለሽ ።
 አለው አለው ና ሳይመታው ቀረ ።
 አለዳኛ ሙግት ፣ አለገመድ እክት ።
 አለዳኛ ቀጠሮ ፣ አለቅቤ ዶሮ ።
 አለዳኛ አይካሱ ፣ አለጥርስ አይነክሱ ።
 አለድሃ ዘውድ ፣ አለ ገበሬ ማእድ ።
 አለፈ በዋዛ ፣ ልብ ሳልገዛ ።
 አለፈቱ አይቆርሱ ፣ አለረጃቱ አይወርሱ ።
 አሉ ብለህ ካላሉህ አትገኝ ።
 አሉን ያህል ነገር ፣ ማሉን ያህል ምስክር ።
 አላህንም አምናለሁ ፣ አሀያየንም አስራለሁ ።
 አላርፍ ያለች ጣት አር ጠንቁላ መጣች ።
 አላሽከር በቅሉ ፣ አለወንድም አምባገር ።
 አላቁማዳ መጫኛ ፣ አለከብት እረኛ ።
 አላቅሙ ፣ ጥሬ መቃሙ ።
 አላባት ነገር ፣ ዝንጀሮን ከባህር ፣ አላን ከገደል ።
 አላባት ቢዛቁን ፣ ይባክን ።
 አላባት ጆሮ በጡጫ ።

አላባት ፡ ጎመን ባንት ።
 አላቻ ጋብቻ ፡ ቆይ ብቻ! ቆይ! ብቻ ።
 አላንኮበር ሾላ ሚያ አይገኝም ።
 አላንድ የላት ጥርስ ፤ በዘነዘና ትነቀስ ።
 አላዋቂ ለባሽ ፡ ልብስ አበላሽ ።
 አላዋቂ ሳሚ ንፍጥ ይለቀልቃል ።
 አላዋቂ አጉራሽ ፡ አፍ ያበላሻል ።
 አላዋቂ ካረደው ፡ አዋቂ ያወራረደው ።
 አላውቅም ፡ አስገድሎ አያውቅም ።
 አላጋጭ ፡ አልማጭ ።
 አላጋጭ ገበሬ ፡ ይሞታል በሰኔ ።
 አሌ ብሎ የተረታ ፡ ሙሃል አገዳውን የተመታ ።
 አልሞት ባይ ተጋዳይ ።
 አልሰሜ የናቱን ተዝካር ይበላል ።
 አልቀባም ብትል ትመሰክር ።
 አልቅትና ድሃ ፡ ውሃ ለውሃ ።
 አልጋው ሲገኝ ፡ ባሉ አይገኝ ።
 አልጠግብ ባይ ሲተፋ ያድራል ።
 አመሌ ፡ አወጣኝ ከማህበራ ።
 አመል ቤት አይጠብቅ ።
 አመል ፡ ያስወጣል ከማህል ።
 አመልህ ፡ በጥሬ ይበልህ ።

LAPSLEY / BROOKS FOUNDATION, INC.
 1701 N. GREENVILLE AVE. ST. 810
 RICHARDSON, TEXAS 75081, USA

አመልህን በጉያ ፡ ስንቅህን ባህያ ።
 አመልና ጅራት በስተሁዋላ ይበቅላል ።
 አመሲጋኝ ፡ አማሳኝ ።
 አመት አርሶ አደጎርስ ፡ አመት ፈትላ አትለብሰ ።
 አመት አስቦ ለልደት
 አመት ዘመን ፡ ሙክሳት መመንመን ።
 አመንዝራ ስታረጅ ፡ አቃጣሪ ትሆናለች ።
 አመንዝራ ካሏት ፡ ብትቆርብም አያምኑዋት ።
 አመካከት ፡ ዝንጀሮን ተመልከት ።
 አመድ በዱቄት ይስቃል ።
 አመድ ባለበት በስመአብ ማለት ፡ የተኛ ጋኔን መቀስቀስ ነው ።
 አመድ ያጠለቀው ፡ ጉልቻ የላቀው ።
 አመፀኛ ሎሌህን በሰው ፊት አትዘዘው ።
 አሙኝ ብለህ ካሙህ አትገኝ ።
 አማቱን ምታ ቢለው ፡ ሚስቴን በየት አልፎ ።
 አማትና ምራት ፡ እሳትና እራት ፡ ሳይሰማሙ መሬት ።
 አማቻችን አፈኛ ፡ በ.መለስ ወደኛ ፡ ወይ እኛ እንሁን አሳረኛ ።
 አማች የበላው ፡ እሳት የበላው ።
 አማችና ቂጥ ትርፍ ነው ።
 አማችና ጋሻ ካልሰገዱት አይወድም ።
 አማጭ ለልማዱ የበቅሎ ክበድ ፡ የሃር ገመድ አለኝ ይላል ።
 አማጭ ፡ ረማጭ ።

አምላክ የተቆጣው በረዶ ፣ ከድንጋይ ላይ ወርዶ ።

አምራለሁ ብላ ተኩላ ፣ አይንዋን አጠፋች ቸኩላ ።

አምሳ ሆነው አምሳ በግ ፈጁ ።

አምሳ ሎሚ ላምሳ ሰው ጌጡ ነው ፣ ላንድ ሰው ሸክሙ ነው ።

አምሳ ሰማ ፣ ጆሮ ገማ ።

አምሳ ዳቦ ከመላስ ፣ አንዱን መጉረስ ።

አምና ከላሞቹ ፣ ዘንድሮ ከጥጆቹ ።

አምሌ ሲወፍር ፣ እወንዝ አውርዳችሁ እጠቡኝ ይላል ።

አምራ ሲበሉ ፣ ስሙን ጅግራ ይሉ ።

አምራና ቅል ተጋቡ ፣ አምራው በረረ ቅሉም ተሰበረ ።

አረምን መንቀል ስር ሳይሰድ ነው ።

አረረም መረረም ማበሬን ከፈልኩ ።

አረጉን ሲሰቡት ዛፍ ይወዛወዛል ።

አራስ የጅዋን ፣ ድመት የልጅዋን ።

አራት ቁና አጃ ቢጠፋት ፣ ሁለት ቁና ስንዴ ይዛ ከጠንቋይ ቤት ።

አርሶ ያልበላ ፣ ሆነ ነሁላላ ።

አርሶ ያልጠገበ ነግዶ ።

አርጂ ጥኑ ነው ።

አሮጌ መጥረጊያ ቤት አያጠራም ።

አሮጌ ማሳ ያረሰ ፣ ለእንጀራ ልጅ ያጎረሰ ።

አሮጌ ውሻ በከንቱ አይሮህም ።

አሰሩት ተበተቡት ፣ በሁዋላ ሊፈቱት ።

አስተኛ ሲናገር ይታወቃል ፡ በሶ ሲበሉት ያንቃል ።
 አስት ሲናገሩ ውቃቤ ይርቃል ።
 አስት አያድንም ፡ መራቆት መልክ አያሳምርም ።
 አስትና እውነት ፡ የቱ ይረታ ጧት ።
 አሰድ ፡ ያየውን አይሰድ ።
 አሳ ለወጋሪ ፡ ነገር ለጀማሪ ።
 አሳ መብላት ፡ በብልሃት ።
 አሳ በልቶ ውሃ መጠጣት ፡ መልሶ ከነበረው ማግባት ።
 አሳ በወንዙ ይታረዳል ፡ የጨዋ ልጅ በቤቱ ይፈረዳል ።
 አሳ ብለምነው ዘንዶ ፡ ዝናም ብለምነው በረዶ ።
 አሳሳች ፡ ከላይ ሲሉት ከታች ።
 አሳውም እንዳያልቅ ፡ ውሃውም እንዳይደርቅ ።
 አሳይቶ መሳሳት ፡ የሰጭ ቅሬት ።
 አሳዳጊ የበደለው ፡ ለክፋት ያደለው ።
 አስቀድሞ ማመስገን ለሃሜት ያስቸግራል ።
 አስተካክሎ ይቀዷል ፡ ለእግዚአብሔር ብሎ ይፈርዷል ።
 አስጨነቀኝ ገንፎ ፡ ከራቴ ተርፎ ።
 አስፍቶ ከማረሰ ፡ ከተቀላቢው ማሳነሰ ።
 አሽከሩን አይዳኝ ፡ በገናውን አይቃኝ ።
 አሽከር ባንደበቱ ፡ ውሻ በጅራቴ ።
 አሾከሻኪ ፡ አነካኪ ።
 አቀማመጥ ያለወቀ ፡ ከባልና ሚስት መካከል ይቀመጣል ።

አቀበት ያደከማል ፣ እርሻ ያዳግማል ።

አቀፈ ፣ አዘለ ለባለቤቱ ያው ሸህም ነው ።

አቃቢ በተልባ በበላች ፣ ገበዙን ተጋረፈው ።

አቃቢ ኮሶ ቢጠጡ ፣ ቄሰ-ገበዙን አሻራቸው ።

አቅሙን አያውቅ ፣ ቶሎ አይታረቅ ።

አበልጆ ፣ አትቁም ከደጆ ።

አበባ ፣ እያገርህ ግባ ።

አበድረኝ ፣ አይማረኝ ፣ ተዋሰኝ ፣ ግዝት ነኝ ።

አቡን ቄስ ናቸው ወይ ፣ ቢሉት ተርፏቸው ይናኛሉ አለ ።

አቡኩቶ አሳብ ።

አባ ላዩ ዳባ ፣ ውስጡ ደባ ።

አባ በሌሉበት ተዝካር ተበላ ።

አባ ቢዘሉ እስከ ንፍሮ ።

አባ ከበሉ እመን እንላቸው ።

አባም ሰው ሆኑና ጋላ ገደላቸው ።

አባሪ ፣ ተነባባሪ ።

አባቱ ሲላጩው ፣ እናቱም ስታቅፈው ።

አባቱ ያልበላው ኑግ ፣ ልጁ አማረው ቅባ ኑግ ።

አባቱ ዳኛ ፣ ልጁ ቀማኛ ።

አባቱን ሳይመስል የተወለደ ልጅ ፣ ጎረቤት ያሳማል ።

አባቱን አያቅ ፣ አያቱን ናፈቀ ።

አባቱን የጠላ ፣ የሰው አባት ይሰድባል ።

አባቱን ገድሎ ላማቱ ይነጭ ፣ አማቱን ገድሎ እናቱን ያስፈጭ ።

አባቱ ትንሽ ነው ፣ ብልቱ ትልቅ ነው የሚል የለም ።

አባት ሲታማ ፣ ልጅ አይሰማ ።

አባት ሳለ አጊጥ ፣ ጀንበር ሳለ ፍጥ ።

አባት አይከሰስ ፣ ሰማይ አይታረስ ፣ ውሃ አይጠበስ ።

አባት ካነሰው ፣ ምግባር ያነሰው ።

አባት የሌለው ልጅ ፣ መዝጊያ የሌለው ደጅ ።

አባት ያበጀው ፣ ለልጅ ይበጀው ።

አባት ያጠፋው ፣ ልጁን ያለፋው ።

አባትና ጋሻ ፣ ምስክር አያሻ ።

አባትና ጋሻ በወጭ ያስታውቃል ።

አባትና ጋሻ አይሸሸግም ።

አባያ ቢቀና ፣ ቤት ያቀና ።

አባያ ከሰው ሁሉ ፊት ይተኛል ።

አባይ ለለቱ ፣ ደስ ማሰኘቱ ።

አባይ ማደሪያ የለው ግንድ ይዞ ይዞራል ።

አባይ በቃሉ ያስታውቃል ፣ በጁ ሲበላ ይታነቃል ።

አባይ ቢሞላ ፣ ተሻገር በመላ ።

አባይ ፣ ነፍስ አስገዳይ ።

አባይ ፣ አንተ አየህኝ ከደረት ፣ እኔም አየሁህ ከጉልበት ።

አባይ ጠንቋይ ቤት ያስፈታል ።

አባይና ስንቅ እያደር ይቀላል ።

አባይን በጭልፋ ።

አባይን ያላየ ምንጭ ያመሰግናል ።

አብ ሲነካ ፣ ወልድ ይነካ ።

አብሎ መብላት ፣ በእሳት ።

አብሮ መብላት ያናንቃል ።

አብሮ ማደግ ያናንቃል ።

አብሮ የበላን ቅዱስ የሃንስ አይሸረወም ።

አብን ያየ ፣ ወልድን አየ ።

አቦን አይጠምቅ ፣ ወር አይፀድቅ የለም ።

አቦን አይጠምቅ ፣ ፍልሰታን አይጥድ የለም ።

አተር ቢጎድል ፣ ሽምብራ ይበረከትልናል ።

አተርፍ ባይ ፣ አጉዳይ ።

አታላይ ለጊዜው ያመልጣል ፣ በሁዋላ ይሰምጣል ።

አታላይ ባለሟል ፣ ባቄላ አሸቶ ይበላል ።

አታላይ እታች ሲሉት እላይ ።

አታማርጭው ፣ አንዱን አምጭው ።

አታርፍ አትሰራ ፣ አትያም አትበላ ።

አታስለምዳቸው ፣ አትከልክላቸው ።

አታግባና የሰው አጥር ዝለል ።

አታበድር ፣ እንዳትቸገር ።

አታበድር ፣ ካበደርክም አታስቸገር ።

አታንቀላፋ ነቅተህ ተኛ ፣ ይህ ሁሉ ሙንገደኛ ።

አታወላውል ፣ እንዳትቀር ከመሃል ።

አትማታ በበትር ፣ ተከራከር ባጤ ስር ።

አትረፍ ያለው በሬ ቆዳው ከበሮ ይሆናል ።

አትቁም ያሉት ለማኝ ከሰጡት አንድ ነው ።

አትትረፈ ያላት ወፍ በጥቅምት ትሞታለች ።

አትናገረው ፣ ምሰህ ቅበረው ።

አትኩራ ገብስ ፣ ጎመን ባወጣው ነፍስ ።

አትክልት በውሃ ይለመልማል ፣ እህል ከፈጭት ይልማል ።

አትዋል ይዋሉብህ ፣ አትምከር ይምከሩብህ ።

አትግደርደሪ ፣ ጦምሽን እንዳታድሪ ።

አትፍራ ጋብዘኝ ፣ አትናገር ሸኘኝ ።

አነሰ ሲሉት ተቀነሰ ።

አነክስ ብዬ በቅሎ ገዛሁ ፣ አይኔ ይጠፋ ብዬ መሪ አበጀሁ፣ ያላሰብሁት ጀሮዬ ደነቆረ ።

አነጋገሩ ባህታዊ ፣ አወሳሰዱ እንደነአባይ ።

አነጋገራችን ፣ እንደጠባያችን ።

አነጋገር ቢያምር አሟሟት ይከፋል ።

አነጋገር አያወ ቅ ምርቃት ያበዛል ።

አንቃ ፣ ለራሱ አይበቃ ።

አንበሳ ላንበሳ ቢያገሳ ፣ ሞቱ ለኮሳሳ ።

አንበሳ ምን ይበላል ? ተበድሮ ፣ ምን ይከፍላል ? ማን ተናግሮ ።

አንበሳ ሰባሪ ፣ አሞራ በራሪ ።

አንበሳ ሲያረጅ ኮሳሳ ፣ ምስጢር ሲያረጅ አፈሳ ።

አንበሳ ሲያረጅ የዝንብ መጫወቻ ይሆናል ።
 አንበሳ ሳይገድሉ ቆዳውን ያስማማሉ ።
 አንበሳ የሰበረው ፣ ለጅብ ይተርፋል ።
 አንበጣና ፈንጣ ፣ ሰንጠረዥና ገበታ ።
 አንተ ሰው ፣ ና ግንቡን ጣሰው ።
 አንተ ቀውላላ ፣ መኖህ ባቁላ ።
 አንተ አስበሃል ፣ ስላሴ ያውቁልሃል ።
 አንተ አብጀው ፣ አስቤም አልፈጀው ።
 አንተ ውለታ ቆጣሪ ቢለው ፣ አንተ ውለታ አስቆጣሪ አለው ።
 አንተ ግፋኝ ከላይ ፣ እኔ እወድቃለሁ ከስጋ ላይ ።
 አንተም ሌባ እኔም ሌባ ፣ ምን ያጣላናል በሰው ገለባ ።
 አንተን ብዬ መጣሁ ፣ አንተን አጣሁ ።
 አንቱ ትተረጉሙ ፣ አንቱ ትደረግሙ ።
 አንቺ ምን አለብሽ ሁለት አባት አለሽ ፣ አንዱ ቢሞትብሽ ባንዱ ትምያለሽ ።
 አንቺ ታመጭው ፣ አንቺው ታሮጭው ።
 አንቺ ክምር አለሁ ብለሻል ፣ ተበልተሽ አልቀሻል ።
 አንቺማ ታቦኪያለሽ ፣ ውሻ ይደፋብሻል ።
 አንቺው ሲሳይ ፣ የተጫነሽው ሲሳይ አለ ጅብ ።
 አንካሳ በልቡ ፣ ኢየሩሳሌም አሳቡ ።
 አንካሳን ማገም ፣ ድንጋይ መቆርጠም ።
 አንደኛው ልብ አብርድ ፣ ሁለተኛው ልብ አንድድ ፣ ሶስተኛው ነገር ቀስቅስ ፣
 አራተኛው ጎራዴ ምዘዝ ።

አንዱ ሊበላ አንዱ ያገበግባል ።

አንዱ ልብ መካሪ ፣ አንዱ ቃል ተናጋሪ ።

አንዱ ሲሻር አንዱ ይሾማል ።

አንዱ ሲናገር ያፈዝ ፣ አንዱ ሲናገር ያደነግዝ ።

አንዱ ባንዱ ሲሰቅ ፣ ጀንበር ጥልቅ ።

አንዱን ሳይዘው ፣ ደረሰ ጊዜው ።

አንዱን ጥላ ፣ አንዱን አንጠልጥላ ።

አንዳንድ ጊዜም በዋልድባ ይዘፈናል ።

አንድ ሱሌ ለሁለት ጌታ አይገዛም ።

አንድ ምስክር አያስደነግጥ ፣ አንድ አይን አያስረግጥ ።

አንድ ሰኔ የተከለው ፣ ካመት አተረፈው ።

አንድ ሰኔ የገደለውን ፣ ሶስት ሰኔ አያድነውም ።

አንድ ሲናገር ሁሉ ይሰማል ፣ ሁሉ ሲናገር ማን ይሰማል ?

አንድ ቀን ቢሳሳቱ ፣ አመት ይፀፀቱ ።

አንድ በሬ ስቦ ፣ አንድ ሰው አስቦ ።

አንድ አመት ሰርተት ፣ አንድ አመት ከርተት ።

አንድ አመት በደመወዝ ፣ አንድ አመት በወዝ ።

አንድ አይነድ ፣ አንድ አይፈርድ ።

አንድ አይና ሰው ባፈር አይጫወትም ።

አንድ አይና በግ ሄደች ፣ በአንድ አይኗ እንቅልፋን ትፈቅሰች ፣ በአንድ አይኗ ጊዜን ትጠብቃለች ።

አንድ እግረኛ ያወራውን ፣ አንድ ፈረሰኛ አይመልሰውም ።

አንድ ወናፍ ፡ ሁለት አፍ ።
 አንድ ጣት በቆማጣ ቤት ብርቅ ናት ።
 አንድ ፋሲል ነበረ ፡ እሱም ተመተረ ።
 አንገት ለምን ተሰራ ? ዞሮ ለማየት ።
 አንጋጣጭ ፡ ዱላ ዋጭ ።
 አንጣሪያ ላንጣሪያ ቢደጋገፍ ፡ ተያይዞ ዘፍ ።
 አኝከሀ ፡ አኝከሀ ወደ ዘመድሀ ዋጥ ።
 አካሄዱን አይተሀ ፡ ጭብጦውን ቀማው ።
 አካል የወለደው ፡ ዘመድ የወደደው ።
 አካልና ከብት ፡ ሚስትና ቁርበት ።
 አክንባሎና እዳ ተሸራርፎ ያልቃል ።
 አወላለድ ያለው ፡ አከፋፈል አይቸግረው ።
 አወቅሽ አወቅሽ ቢሏት ፡ መፅሃፍ አጠበች ።
 አወይ ብልሃት ፡ ለንጉስ መገዛት ።
 አዋቂ ሲበዛ አስታራቂ ይሞታል ።
 አዋቂ ፡ አስታራቂ ።
 አዋጅ ቢነግሩ ፡ ልዩ ነው ምክሩ ።
 አውሬ ከዋሻ ፡ በሬ ከርሻ ።
 አውቆ መተው ፡ ነገራን ከተተው ።
 አውድማ እንደ ነፋስ ፡ አገር እንደ ንጉስ ።
 አዎን ማለት መረታት ፡ አለመመከት መመታት ።
 አዎን ባይ እዳ ከፋይ ፡ አሌ ባይ ሞት ተቀባይ ።

አዎን ብለህ ተግንት ፣ ከጠገበ ሸምት ።
 አዎን ብሎ የተረታ ፣ መሃል አገዳውን የተመታ ።
 አዎን ያለኝ ምላስ ፣ እናት የሌላት አራስ ።
 አዎን ያለን አያሟግቱ ፣ እሺ ያለን አይመቱ ።
 አዘኑ ሳይለቅህ ፣ ደግሱ አያምልጥህ ።
 አዘንጊ ወጥ ከእንጀራ ይተርፋል ።
 አዘዞ አንድም ተናዞ ፣ አንድም ስንቅ ይዞ ።
 አዛኝ ቅቤ አንገኝ ።
 አዛዩን ነካሽ ።
 አዝመራ በቁንጫ ፣ ሰማይ በጡጫ ።
 አያ ተዋሰኝ ፣ ስትሄድ አሳንሰኝ ።
 አያ ጅቦ ሳታመኸኝ ብላኝ ።
 አያርም አራሽ ፣ አያጥብ ለባሽ ፣ አይረታ ከሳሽ ።
 አያርስ አይነግድ ፣ አይተኝ አይፈርድ ።
 አያሰብ ቀበኛ ፣ ተንኮለኛ ።
 አያስገሳ ኮሶ ፣ የት ደርሶ ።
 አያውቅ ቢዳኝ ፣ ከቤቱ ይኖኝ ።
 አያውቅ እንደኛ ፣ የበግ እረኛ ።
 አያድርስ የባል ቢስ ፣ አያቅፍ አያንተርስ ።
 አያድን አግሬ ጎድን ያሰብር ።
 አያድን ጋሻ ቁጥ ያስወጋ ።
 አያገባት ገብታ ፣ አያወዛት ተቀብታ ።

አያጥብ ለባሽ ፡ አይረታ ከሳሽ ።

አዩ ሌላ ፡ ወዩ ሌላ ።

አዩ ጉድን አታበላሽ ፡ ለባሰ ቀን ይሆናል ።

አዩና ወዩን ምን አገናኘው ።

አይሆንም እንጂ ከሆነማ ፡ ከመጋዞ ይሻላል ጉልማ ።

አይመረው አይተኩሰው ፡ ውጦ ወ ጦ ጨረሰው ።

አይመጣምን ትተሽ ፡ ይመጣልን በያዝሽ ።

አይሰጥ አዛኝ ከነፍሰ ገዳይ እንድ ነው ።

አይበላ የለ ፡ አይጠጣ ይባስ ።

አይበላ ዳኛ በእግት ይመረር ።

አይቡ ዳኛ ፡ ቅቤው መልከኛ ።

አይቡን ሲያዩ ፡ አንቱን ጨለጡት ።

አይብ ሲያድር አጥንት ይሆናል ።

አይብ ከአንቱ ፡ ልጅ ከእናቱ ።

አይብ የጠላ ፡ ጎመን ይበላ ።

አይተሀ ቁረስ ፡ ከጥርስህ እንዲደርስ ።

አይተፋሽ ማር ነሽ ፡ አይውጡሽ ምርቅ ነሽ ።

አይታ የማታውቀውን የሰው ጃኖ ለብሳ ፡ ተመለሻ ቢሏት ወዴት ተመልሳ ።

አይታፈሩበት ቤት ገላጋይ አይሆንም ።

አይቶ አጣ ቤት ጎመን የተቀቀለ ለት ሲጨበጨብ ያድራል ።

አይቶ ያጣ ፡ ጠምዶ የፈታ ።

አይችሉት ድንጋይ ቢሸከሙት ከፍ ብሎ ደረት ይመታል፣ዝቅ ብሎ እግር ይቆርጣል።

አይችል ዳኛ በቤቱ ይናኝ ።

አይነ ደረቅ ሌባ ፣ ከነ ቃጭሉ ይገባ

አይነ ደረቅ ፣ መልሶ ልብ ያደርቅ ።

አይነጋ መስጲት እቋት አራች ።

አይኔን ሲያመው ፣ ጥርቤን አታስቆጣው ።

አይን ህመም ልግም ይወዳል ።

አይን ህመም ከሱት ነው ፣ የሆድ ህመም ሰውር ነው ።

አይን ሲያይ ብረቱ ፣ ጆሮ ሲሰማ መስኮቱ ።

አይን አይቶ ልብ ይፈርዳል ።

አይን አፋር ልጃገረድ ከወንድሟ ታረግዛለች ።

አይን አፋር ልጃገረድ ከወንድሟ ትወልድ ።

አይን ካላዩበት ግንባር ነው ።

አይኗን ቢያጠፋት ፣ ቅንድቤን አደራ ።

አይዋስ ቢዋሰኝ ፣ ከባለዳው ባሰኝ ።

አይዋጋ ብላቴና ፣ አይዘንብ ደመና ።

አይዋጥ አይተፋ ፣ መላው የጠፋ ።

አይዞህ አይዞህ ማለት ከመውደቅ ያድናል ።

አይጠቅም ጠላ ፣ ባልና ሚስት ያጣላ ።

አይጠቅም ጠላ ፣ ከጎረቤት ያጣላ ።

አይጥ ለሞቷ የድመት አፍንጫ ታሸታለች ።

አይጥ በበላ ፣ ዳዋ ተመታ ።

አይጥ በድመት አፍንጫ ወርዶ ፣ አህያ ታስሮ በሰርዶ ።

አይጥ በጉድጓዱ ፡ ሰው በዘመዱ ።
 አይጥ ነሽ እዩት ከንፌን ፡ ወፍ ነሽ እዩት ጥርሴን ።
 አይጥ ወልዳ ወልዳ ጅራቷ ሲቀር ሲጥ ።
 አይጥ ጣረ ሞት ይዟት ፡ ትጫወታለች ድመት ።
 አይጥና ዝሆን ቢዋደዱ ፡ አሳ ወለዱ ።
 አይጥና ድመት ታገሉ ፡ ማናቸው ጣሉ ።
 አይጥና ፍልፈል ፡ ሸክላና ገል ።
 አይፅፍ ደብተራ ፡ ከንፍ የሌለው አሞራ ።
 አደራ በሏቸው ፡ ይብሳሉ እሳቸው ።
 አደራ ጥብቅ ፡ ሰማይ ሩቅ ።
 አደባባይ ፡ አይውል አባይ ።
 አደናግር ፡ እንደ ነብር ።
 አደንገሬ ፡ የእህል አውሬ ።
 አዲስ ወጠ ሰሪ ዝንጅብል ታብዛለች ።
 አዳኝ ውሻ ጭገር ባፏ ፡ በትር ትርፏ ።
 አድላዊ ዳኛ ፡ አምጡ ይላል የዶሮ ሻኛ ።
 አድረው ሊለዩ ፡ አመል ያሳዩ ።
 አገሩ ሩቅ ፡ ስንቁ ደረቅ ።
 አገሬ ሩቅ ፡ ጭብጦዬ ደረቅ ።
 አገር ላጣ ሰሜን ፡ ምግብ ላጣ ጎመን ።
 አገር ሲያረጅ ጃርት ያፈራል ።
 አገር በጤና ፡ ለማኝ በጭራ ።

አገር ቢጠላህ አልፈህ አልፈህ ታረቅ ።
 አገር ቢያብር ፡ ለንጉስ ያስቸግር ።
 አገር አላት ይበሉኝ ፡ ማህደረ ማርያም ቅበሩኝ ።
 አገር የሌለው ለጌታ አዳሪ ፡ ማጭድ የሌለው መስክ ሰፋሪ ።
 አገር የሌለው ለጌታ አዳሪ ፡ ማጭድ የሌለው ወራሪ ።
 አገር ያለምክር ፡ ቤት ያለማገር ።
 አገር ያደረው ፡ ዘንዶ የወደረው ።
 አገር ጥሎ ፡ ቁርበት ጠቅሎ ።
 አገርህ ወዴት ነው ? ማርያም ውሃ ፡ እንግዲያው ዘመዴ ነሃ ።
 አገባሻለሁ ያለ ላያገባሽ ፡ ከባልሽ ሆድ አትባባሽ ።
 አገኘሁ ብልሃት ፡ አርሶ መብላት ።
 አገኝ ባይ ፡ ልብ የለህም ወይ ።
 አጉል መጋባት ፡ መጋማት ።
 አጉል ፍቅር ፡ ያመናቅር ።
 አጋም ተደግፎ ይዋጋል እንባጫ ።
 አጋሰስ በጭነት ፡ ወገብ በመቀነት ።
 አጋዘን ሲጠግብ ፡ የነፍጠኛ ኅጂ ይታከካል ።
 አጋጨው ፡ እንደ ነጋዴ ጨው ።
 አግኝቶ ከመዋረድ ፡ አጥቶ መኩራት ።
 አጎንብሶ በላን ተኝተህ ቀላውጠው ።
 አጓት ጠጥቶ የሰከረ ፡ ካሳ በልቶ የከበረ የለም ።
 አጣሪ እንደ ለጋስ ከመንገድ ዳር ትቀመጣለች ።

አጤ ከሞቱ ፡ በማን ይሟገቱ ።
 አጤን መደብ ፡ እቴጌን ገደብ ።
 አጤን ያሻል ቀላጤ ።
 አጥልቆ የሚያርስ ፡ ከብሮ የማይጨርስ ።
 አጥልቆ የማያርስ ፡ ጀምሮ የማይጨርስ ።
 አጥር ጥሶ ፡ ቅጥር አፍርሶ ።
 አጥባቂ ፡ ደን ጠላቂ ።
 አጥባቂ ፈረስ ፡ ከገደል ያደርስ ።
 አጥብቀህ ጎርሰህ ወደ ዘመድህ ዙር ።
 አጥብቆ ያሰረ ዘቅዝቆ ይሸከማል ።
 አጥብቆ ጠያቂ የናቱን ሞት ይረዳል ።
 አጥንትና ጅማት ፡ በአካላት ።
 አጥፊና ጠፊ ፡ ወናፍና አናፊ ።
 አጥፊው አልሚ መስሎ ይታየዋል ለሰው ።
 አጥፍቶ ይርቋል ፡ አልምቶ ይሞቋል ።
 አጭር አህያ ሁልጊዜ ውርንጭላ ።
 አራጫቂ ፡ ሰራቂ ።
 አፈረኝ ፡ ድብኝት አከለኝ ።
 አፈር ማሽ ፡ በአንድ እጁ አፈር መላሽ ።
 አፈር ብለው አያፈሱህ ፡ እህል ብለው አያፍሱህ ።
 አፈኛ ባፉ ፡ ሃይለኛ በመዳፉ ።
 እፉ ከኛ ፡ ልሱ ከነኛ ።

እፋ ከኛው ፡ ልቡ ከወሬኛው ።
 እፋን የረቱ ፡ እጁን የመቱ ።
 እፋን ጠቅሞ ፡ ወርቁን ቅሞ ።
 እፍ ሲነድ ፡ ሆድ ይንደድ ።
 እፍ ሲናገር ልብ ይንቃል ።
 እፍ ሲናገር እፍንጫ ያሸግጥባል ።
 እፍ ሲከዳ ከሎሌ ይብሳል ።
 እፍ ሲሞሽ ሆድ ይታዘባል ።
 እፍ ሲያርፍ ወዳጁን ያማል ።
 እፍ ሲያብል ልብ ዳኛ ነው ።
 እፍ ነገር ፡ እይን አገር አያጣም ።
 እፍ እኩል ፡ ጉልበት ስንኩል ።
 እፍ ካልተናገሩበት እዳሪ ነው ።
 እፍ የሚጎርሰውን እጅ ይመጥነዋል ።
 እፍ ያለው ? ያግባሽ ከብት ያለው ?
 እፍ ያለው ጤፍ ይቆላል ።
 እፍ ያበዛ ፡ ጥበቡ ሞዛ ።
 እፍ ዳገት አይፈራም ።
 እፍላ ፡ ያለውጉ ፈላ ።
 እፍና ቅብቅብ ሁል ጊዜ አያበላም ።
 እፍና እጅ አይን የላቸው ፡ ምነው አለመሳሳታቸው ።
 እፍና እጅ ፡ እጅና ፍንጅ ።

አፍንጫን ሲመቱት አይን ያለቅላል ።
 አፍጣኝና አቅጣኝ ፡ አመዳሮው እንገናኝ ።
 እህል ለቀጠና ፡ ወርቅ ለዝና ።
 እህል ላበደረ አፈር ፡ ወርቅ ላበደረ ጠጠር ።
 እህል ሲያጡ ፡ የናት ልጅ ያጡ ።
 እህል ሲገኝ ወፍጮ ይገልጣል ።
 እህል ሲጠፋ ወፍጮ ይሰላል ፡ እህል ሲገኝ ወፍጮ ይደገዛል ።
 እህል ሲጠፋ ወፍጮው ይቀራል ።
 እህል በቀርበቦ ፡ እንቁላል በወታቦ ።
 እህል ከበዩ ፡ ሰው ከገዳዩ ።
 እህል ከባዶ ፡ ልጅ ካጎዶ ።
 እህል ከውድማ ብቻውን ሞላ ፡ አያሌ ሰዎችን እንዳልገደለ ።
 እህል ከዱር ፡ ልጅ ካጉል ።
 እህል የበቀለበት ያስታውቃል ።
 እህል የያዘ ፈርዛዛ ፡ ወርቅ የያዘ ቀበዝባዛ ።
 እህል ያለውሃ ፡ ንጉስ ያለድሃ ።
 እለት ፡ ቆይቶ ላመት
 እልልታ ፡ ደስታ ።
 እልከኛ መኻገር ከላም ጡት ተጣብቆ ይገኛል ።
 እልክ ምላጭ ያሰውጣል ።
 እልፍ ሲሉ እልፍ ይገኛል ።
 እማኝ ሲገዙ ፡ ነገር አያበዙ ።

እምብዛም ብልሃት ፡ ያደርሳል ከሞት ።
 እምድር የወደቀ ስጋ አፈር ሳይዝ አይነሳም ።
 እረኛ ቢያኮርፍ ራቱ ምሳው ይሆናል ።
 እሬት ለቀመሰው እንጂ ፡ ሳልቀመሰው አይመርም ።
 እርም ለትህትና ።
 እርሟን ብታፈላ ፡ አንድ ቁና አተላ ።
 እርሟን ብታፈላ ፡ ጋን ሙሉ አተላ ።
 እርሟን ጠምቃ ፡ ፈጀችው ጠልቃ ።
 እርስ በርሱ ፡ ስጋን በኩበት ጠበሱ ።
 እርሻ ሲሉ ሞፈር ቆረጣ ።
 እርሻ ቢያሰሰሉት እህል ያሳምራል ፤ ገንዘብ ቢያከማቸት ያኩራል ።
 እርሻ ቢያርሱ ፤ አንደልብ ያጎርሱ ።
 እርሻ ያውቋል ፡ ያጠብቋል ።
 እርሻ ደጉ ፡ ሳያደገድጉ ።
 እርሻ ጋራ ዞሮ ፡ የጎረቤት ዶሮ ።
 እርቅ ቢፈርስ ፡ ካስታራቂው ድረስ ።
 እርቅ አይፈርስ ፡ አይን አይፈስ ።
 እርቅ ከወርቅ ፡ ዛላ ከምርቅ ።
 እርቅ ፡ የሰው ደም ያደርቅ ።
 እርቅ የፈለገ ንጉስን ገበሬ ያስታርቀዋል ፡ እርቅ ያልፈለገ ገበሬን ንጉስ አያስታርቀውም ።
 እርኩም ይህን እስክበላ እድሜ ስጠኝ ይላል ።

- እርኩም ጉድ ባይ ፣ ጠጣ አታላይ ።
- እርያ በሬ አይደለም ።
- እርጅና ፣ ብቻህን ና ።
- እርጉዝ ላም ያለው ፣ ደረቅ አያንቀው ።
- እርጉዝ ሲያርዱ ፣ በወዳጅ ሲፈርዱ ፣ ሆድ መርበድበዱ ።
- እርጉዝን ያቅፉ ፣ ይደግፉ ።
- እሰራላሁ ብላ ሂዳ ፣ ተላጭታ መጣች ።
- እሰር በፍንጅ ፣ ጣል በደጅ ።
- እሱ አይወደኝ ፣ መከራው አይለቀኝ ።
- እሳት ለፈጀው ፣ ምን ይበጀው ።
- እሳት መጣብሀ ቢሉት ፣ እሳር ውስጥ ገብቻለሁ አለ ።
- እሳት ቢያንቀላፉ ገለባ ጎበኘው ።
- እሳት ቢዳፈን የጠፋ ይመስላል ፣ ሞት ቢዘገይ የቀረ ይመስላል ።
- እሳት ቢፈጃት ወደ ልጅዋ ጣለች ።
- እሳት አለ እንጨት አይለማ ፣ ጆሮ እዳውን አይሰማ ።
- እሳት አመድ ይወልዳል ።
- እሳት ከበላው ፣ ወራሪ የዘረፈው ።
- እሳት ከበረበረው ፣ ሴት የመከረው ።
- እሳት ካልነደደ አያበራም ።
- እሳት ካየው ፣ ምን ለየው ።
- እሳት የገባ ቅቤ ።
- እሳት ጭሮ ከነፋስ ላይ ።

እሳትና ነገር ቢያጋንነት ይጋነናል ።
 እሳትና ነፋስ ፡ ማርና መላስ ።
 እሳትና ድሃ ሲነካኩት አይወድም ።
 እሰላም ሲከብር ሴት ፡ ክርስቲያን ሲከብር መሬት ያበዛል ።
 እስኪያልፍ ፡ ያለፋል ።
 እሷ ሰንፋ ራቷን ገንፎ አድርጋ ፡ ቢያጎርፈት ተኮሳት ።
 እሷ ነፍጋ ራቷን ገንፎ አድርጋ ፡ ቢያጎርፈት ተኮሳት ።
 እሷ በፈሳችው ፡ በጄግላክክችው ።
 እሷ ጣፋጭ ፡ ልጅቷ ቆንጣጭ ።
 እሷው ሙታ ፡ እሷው መርዶ ጠርታ ።
 እሷው ወልዳ አልመሰለም ፡ እሷው ጋግራ አልበሰለም ።
 እሺ ባይ አክባሪ ፡ እምቢ ባይ አቅላይ ።
 እሺ ፡ ይበልጣል ከሺ ።
 እሺና ገለባ አይከብድም ።
 እሾህ በሾህ ይነቀሳል ፡ ገንዘብ በገንዘብ ይመለሳል ።
 እሾህ አጣሪውን ፡ ነገር ፈጣሪውን ።
 እሾት በወረት ፡ እህል ሙውቃት በከብት ።
 እሾት አድርገህ ቅዳው ፡ እንዳይጎሽ ጠላው ።
 እቃ እንደመጣ ፡ ይውጣ ።
 እበላ ብዬ ተበላሁ ፡ ምንው ሳልበላ በቀረሁ ።
 እበላ ያለ ዳኛ ፡ እንድል ያለ መጋኛ ።
 እበት ትል ይወልዳል ።

እበት ትል ይወልዳል ፡ ድሃ እብሉት ይወዳል ።
 እበትና ኩብት ፡ ወገንና ኩብት ።
 እባብ ለባብ ፡ ይተያያል ካብ ለካብ ።
 እባብ ላይበላው ፡ አብላላው ።
 እባብ ሲያዩት ይለሰልሳል ፡ ጌታ ቢጫወት ባልንጀራ ይመስላል ።
 እባብ ቀጭን ነው ተብሎ ራሱ አይረገጥም ።
 እባብ በራሱ ላይ የጠመጠመ ፡ ከሰይፍ ላይ እግሩ የቆመ ።
 እባብ በእግርህ ፡ በትር በእጅህ ።
 እባብ አፈር ያልቅብኛል ብሎ ሲሰስት ይኖራል ።
 እባብ እንደ መለስለስሽ ፡ ቅናተ የሃንስ በሆንሽ ።
 እባብ ከምድር ተጋድሞ ፡ ሰው በትር ይዞ ቆሞ ።
 እባብ የልቡን አይቶ እግር ነሳው ።
 እባብ ያየ ፡ በልጥ በረየ ።
 እባብ ጉድጓዱን አይስት ።
 እባብ ጉድጓዱን ፡ ውሻ ጌታውን ።
 እባብ ግደል ፡ ከነበትሩ ገደል ።
 እባብ ጥበስልኝ ፡ ይብረድልኝ ።
 እባብና ጓጉንቸር ባንድ ይኖራሉ ።
 እባብን ሞተ ብሎ እራሱን መርገጥ ፡ መቅበጥ ።
 እባክህ አታጋልጠኝ ፡ ለጠላት አትስጠኝ ።
 እባክሽ ያሏት ጎረቤት ፡ ትሆን እመቤት ።
 እቤት ሆኖ ካሰበ ፡ ሄዶ ያልሰጠ በለጠ ።

እቤት ዶሮ ሲታረድ ፡ እዱር ቆቅ ይያዛል ።
 እብድ ቢጫምት እስከ እኩለ ቀን ነው ።
 እብድ ከወፈፍተኛ ቤት ያድራል ።
 እብድ የያዘው መልክ አይበረከትም ።
 እብድና ብርድ ፡ ያስቃል በግድ ።
 እብድና ዘመናይ የልቡን ይናገራል ።
 እብድና ገር ፡ የታየውን ይናገር ።
 እታክል ተግመል ።
 እቲ ከሆንሽ ካለሰሚ አታልቅሽ ።
 እናቱ የሞተችበትና ውሃ የወረደችበት እኩል ያለቅሳሉ ።
 እናቲቱ ዶሮ ፡ ልጅዋን ይዛ ጓር ለጓር ።
 እናቲቱን አይተህ ልጅቷን አግባ ።
 እናቱን ላህል ዘጠኝ ወር ቀረኝ አለች ።
 እናት ለልጅዋ ነቢይ ናት ።
 እናት ትረገጣለች እንደ መሬት ።
 እናቷ ዘንድ ሄዳ ከመጣች ፡ ከንብላው በቀር ስራ አጣች ።
 እኔ ልብላ አንተ ጦም እደር ።
 እኔ ሙቼ ፡ እኔው ቄስ ጠርቼ ።
 እኔ በልጄ ሳዘን ፡ ልጄ በልጁ ያዘን ።
 እኔ ባልኩ ፡ ይልኩና ይላኩ ።
 እኔ አለኝ ቄስል ፡ ያንቱን የሚመስል ።
 እኔ እውነት እናገራለሁ ፡ ሌላውን አስኮንናለሁ ።

እኔ ከሞትኩ ሰርዶ አይብቀል አለኝ አሁያ ።
 እኔ የምሞተው ዛሬ ማታ ፣ ገብስ የሚደርሰው ለፍልሰታ ።
 እኔን ሲፈጀኝ ልጄን ያቃጥለው ።
 እንስራዋን ረስታ ውሃ ወረደች ።
 እንስራዋን ጥላ ወንዝ ወረደች ።
 እንቁራሪት ዝሆን አክል ብላ ተሰንጥቃ ሞተች ።
 እንቅልፍ ታበኸ ፣ ከነብር ትፋዘኸ ።
 እንቅልፍና ሞት ፣ እሬትና ሃሞት ።
 እንበለ ገንዘብ መዝናናት ፣ ያመጣል ውርደት ።
 እንባ ሲሻኝ ፣ አይኔን ጢስ ወጋኝ ።
 እንኳን ለሀቴ ፣ ለሌላም ይዘፍናል አንገቴ ።
 እንኳን ለራሱ ፣ ለሰው ይተርፋል እሱ ።
 እንኳን ለቤቱ ፣ ይተርፋል ለጎረቤቱ ።
 እንኳን ለገንፎ ፣ ለሙቅም አልደነግጥ ።
 እንኳን ሊያበሉኝ ፣ ገርፈው ሰደዱኝ ።
 እንኳን ተልባ ሽፋሽ ፣ እንዲያውም ዘጠኝ ጂጣ ትፈጃለሽ ።
 እንኳን እመነኩስ አልከናነብም ።
 እንኳን እናቴ ሙታ እንዲያውም አልቅስ አልቅስ ይለኛል ።
 እንኳን ከፎከረ ፣ ያድናል አምላክ ከወረወረ ።
 እንኳን ዘንቦብሽ ፣ እንዲያውም ጤዛ ነሽ ።
 እንደ ልጅ በቀለበት ፣ እንደ ድመት በውተት ።
 እንደ መረብ ሸፍኖ ፣ እንደ እንቁላል ደፎኖ ።

እንደ ሰው ትመጧ ፣ እንደ አውሬ ትሮጧ ።
 እንደ ሽመላ ፣ በሁለት ይበላ ።
 እንደ ቆጫት ተነስታ የሰው ለቅሶ አጠፋች ።
 እንደ በሶ አንቆ ፣ እንደ እርጉዝ አስጨንቆ ።
 እንደ ንብ ቀስሞ ፣ እንደ ወጥ ቀምሞ ።
 እንደ ንጉሱ ፣ አጎንብሱ ።
 እንደ አንድ ልብ መካሪ ፣ እንደ አንድ ቃል ተናጋሪ ።
 እንደ አገሩ ይኖሩ ፣ እንደ ወንዙ ይሻገሩ ።
 እንደ አጤ ስርአት ፣ እንደ አብርሃም እራት ።
 እንደ እንግዳ ደራሽ ፣ እንደውሃ ፈሳሽ ።
 እንዳትበላ ለጎጧት ፣ እንዳትሄድ ቀየዷት ።
 እንዳየን ፣ ጤፍ አጋየን ።
 እንዳዩ መብላት ሆድ ያሰፋል ።
 እንዳያማህ ጥራው ፣ እንዳይበላ ግፋው ።
 እንዳገሩ ይናገሩ ።
 እንዳገሩ ይኖሩ ፣ እንደወንዙ ይሻገሩ ።
 እንዶድ በገርነቱ ውሃ ወሰደው ።
 እንጀራ ለራብ ፣ ድንጋይ ለካብ ።
 እንጀራ ለባእድ ፣ መከራ ለዘመድ ።
 እንጀራ በማየት አያጠግብም ።
 እንጀራ በሰፊድ ፣ አሞሌ በገመድ ።
 እንጀራ የለም እንጂ በወተት አምገህ ትበላ ነበር ።

እንጀራ ያለወጥ ፡ ቤት ያለሴት ፡ ከብት ያለበረት ።
 እንጀራ ይጋግሯል እግድ ቤት ፡ መላ ያማክሯል ለሴት ።
 እንጀራን ምን ይጨርሰዋል ፣ መጉረስ ።
 እንጀራው ሳይኖር ከወጡ አስነኩልኝ ።
 እንግዲህ ነገራን በከንፈሬ ።
 እንግዳ ሲወደስ ፡ ባለቤቱን ያጎርስ ።
 እንግዳ ሲያዘወትር ፡ ቤተሰብ ይሆናል ።
 እንግዳ ሲያፍር ፡ ባለቤት ይጋብዛል ።
 እንግዳ ደራሽ ፡ ውሃ ፈሳሽ ።
 እንግዳ ፊት ወርቅ ፡ ሁዋላ ብር ፡ ሁዋላ ብረት ።
 እንግዳና ሞት ፡ በድንገት ።
 እንጎቻ የበላ ፡ ከራት ይታግሳል ።
 እንጣጥ እንደ ፌቆ ፡ ሙልጭ እንደሰብቆ ።
 እንጥስ ቢሉ ቅንጥስ ።
 እንጨት ሞልቶ ዛቢያ አይገኝበት ።
 እንጨት ቢያነዱት አመድ ፡ ቃጫ ቢፈትሉት ገመድ ።
 እንጨት አይሸከሙ ላመድ ፡ አሮጊት አያገቡም ላትወልድ ።
 እንጨት ካልነሱት እሳት አይጠፋም ።
 እኖር ባይ ፡ ተጋዳይ ።
 እኛ በአገራችን ፡ ዳቦ ፍሪዳችን ።
 እከክ የሰጠ ጌታ ፡ ጥፍሩን አይነሳም ።
 እኩሉ በዶሮ ፡ እኩሉ በሽሮ ።

እካስ ያለ ታግሶ ፣ እፀድቅ ያለ መንኲሶ ።
 እውቁኝ ፣ ደብቁኝ ።
 እውቅ ያለው ባርባ ቀኑ ፣ አትወቅ ያለው ባርባ ዘመኑ ።
 እውደዋለሁ እንጂ ይወደኛል አትበል ።
 እውር ምን አይቶ ፣ ደንቆሮ ምን ሰምቶ ።
 እውር ሲቀናጣ ምርኩዙን ወርውሮ ይፈልጋል ።
 እውር ሲወበራ ፣ በሸግው ላይ አራ ።
 እውር ሲጠግብ ከመሪው ጋር ይጣላል ።
 እውር በዘንጉ ፣ ነጋዴ በወርቁ ።
 እውር ቢጠግብ ዘንጉን ይወረውር ።
 እውር ተመሪው ፣ ሞኝ ተመካሪው ።
 እውር እውርን ቢከተል ፣ ተያይዘው ገደል ።
 እውር ይወልዱ ፣ እውር ቢፈርዱ ።
 እውሻ ሆድ ቅቤ አያድርም ።
 እውነቱን ተናግሮ እመሸበት ያድራል ።
 እውነት የተናገረ ፣ በመርከብ የተሻገረ ።
 እውነትና ንጋት እያደር ይታያል ።
 እዚያው ሞላ ፣ እዚያው ፈላ ።
 እየቆሉ ጥሪ ።
 እየቆረጣችሁ ፣ አንበሳውም ሄደ ፣ ነብሩም ሞተላችሁ ።
 እየቤትህ ግባ ፣ እየራስህ ተቀባ ።
 እየተፈጨ እየተቦካ ፣ እየሞተ እየተተካ ።

እየታጠቡት ያድፋል ፤ እየመከሩት ያጠፋል ።
 እየወገንህ ቢሉት ፣ የመቶ አመት ቆዳ ከብት ተራ ቆመ ።
 እየፈለገው እውቀኝ እውቀኝ ብሎ መጣ ።
 እያለው የማይከፍል ፣ ጭና የማያደላድል ።
 እያየህ ተናገር ፤ እየዋኘህ ተሻገር ።
 እያየኋት የምታስቅ ሚስት አገባሁ ።
 እዩዩ ሲደላ ነው ።
 እዳ ሰርጉ ፣ ነውር ማእረጉ ።
 እዳ ቢያምርህ ዋስትና ፣ ኩነኔ ቢያምርህ ግብዝና ።
 እዳ ከሚዳ ሲለኝ አደረ ።
 እዳሪ ሳያወጣ የበላ ፣ እዳውን ሳይከፍል ጎታውን የሞላ ።
 እዳሪ ያረሰ ፣ ለልጁ አጎረሰ ።
 እዳው ዶር ፣ መጋቢያው ዳወሮ ።
 እድለቢስ ሲዳር ፣ ውሃ ይሞላል በጥር ።
 እድለቢስ አሞራ ፣ አንበጣ ሲመጣ አይኑ ይጠፋል ።
 እድላም አሞሌ በቅሎ ይለውጣል ።
 እድል የሌለው ፣ የሚለፋው ለሰው ።
 እድል ፈንታ ፣ ጥዋ ተርታ ።
 እድሜ ለንስሃ ፣ ዘመን ለፍስሃ ።
 እድሜ ያልመከረው ሽማግሌ ፣ ከውሃ የገባ አሞሌ ።
 እድሜና መስተዋት አይጠገብም ።
 እድሜና ቆረንጮ ተበጣጥሶ ያልቃል ።

እድሜና ጨርቅ ፡ ሲበጣጠስ ያልቅ ።

እድሜና ጨርቅ ፡ በደሀና አያልቅ ።

እድር ፡ እስከ በጌምድር ።

እጁ ተበትር ፡ አፉ ከነገር ።

እጁን በሰንሰለት ፡ እግሩን በግር ብረት ።

እጄን በጄ ቆረጥኩት ።

እጅ ላፍ ሚዛኑ ነው ፡ ባፍ የገባ ለእጅ ሃይሉ ነው ።

እጅ ሲነድ ፡ ልብ ይነድ ።

እጅ እሾህን ይነቅሰዋል ፡ ጥጋብ ሞትን ያስረሳዋል ።

እጅ ከልብስ ፡ ምላስ ከጥርስ ።

እጅ ይዘው ያስገቡት እጅ ይዞ ያስወጣል ።

እጅና አፍ አይተጣጡም ።

እጅና ጭራ ፡ አፍና እንጀራ ።

እጅግ ማግኘት ፡ ያመጣል ትእቢት ።

እጅግ ስለት ፡ ይቀዳል አፍት ።

እጅግ ብልሃት ፡ ያደርሳል ከሞት ።

እገሌ የዋለበት ሸንጎ ፡ አይጥ የገባበት እርጎ ፤ እርጎውንም ለውሻ ፡ እርሱንም ለውርሻ ።

እግረ ቀጭን እንደ ሰሳ ፡ ልብ ሙሉ እንደ አንበሳ ።

እግረ ቀጭን ይሞታል ሲሉት ፡ እግረ ወፍራም ይሞታል ።

እግሩን ለጠጠር ፡ ግንባሩን ለጦር ።

እግር ሄዶ ፡ ሄዶ ካር ጉድጓድ ይገባል ።

እግር ሲደርስ ፡ እግት ይመለስ ።
 እግር ቢሳሳት ከአንጋዳ ፡ አፍ ቢሳሳት ከእዳ ።
 እግር ተርካብ ፡ እጅ ተዛብ ።
 እግር ከሸሸ ፡ ልብ ሸሸ ።
 እግር የላት ፡ ከንፍ አማራት ።
 እግር ዜጋ ነው ።
 እግርና እራስ ፡ እኔ እለብስ ፡ እኔ እለብስ ይጣላሉ ።
 እግርን ለጠጠር ፡ ደረትን ለጦር ።
 እግዜር ሲሰጥ ፡ እንጀራ በወጥ ።
 እግዜር ሲቆጣ ፡ በዝናብ አር ያመጣ ።
 እግዜር ሲጥል እናት አታነሳም ።
 እግዜር ባወቀ ፡ ሰማይን አራቀ ።
 እግዜርን ሳይጨምር የቆጠረ ፡ ሁልጊዜ ሲቆጥር ይኖራል ።
 እጠጣ ሲል ይዋኛል ፡ እበላ ሲል ይዳኛል ።
 እጭን ያለ ኮርቻውን ፡ እለምን ያለ ስልቻውን ።
 እፍረት ያከሳል ፡ ያመነምናል ።
 እረ በከንቱ ፡ ማን ሊሰማ ነው ጩኸቱ ።
 እረ ጉዴ ፡ ባሌ ገደለ በጎራዴ ።

- ከ -

ከሀብታም ተወለድ ወይ ካለው ተጠጋ ።
 ከሁለት አይነ ፍርቅርቅ ፡ አንድ አይነ ምሩቅ ።